

SZABOLCS

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Tanítóknak és jegyzőknek 4 korona.

Felelős szerkesztő:

SZALAY BÉLA.

Megjelenik minden szombaton.

Hirdetések □-centimétere 5 fillér; többszöri közlésnél árengedmény.

TELEFONSZÁM: 284.

**Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BETHLEN-UTCA 12. SZÁM.**

TELEFONSZÁM: 284.

A gyermekvédelem körül.

A megszületett ember nem bűnös. És ha az ő emberi ösztönök, ingulatok öröklésével magával hozza is a világra a bűnre való hajlandóságot, a gyermek ártatlan minden törvény, erkölcs szempontjából. Bűnössé csak lesz, környezetében, s az élet hibás, tökéletlen, emberi berendezkedése által. Körülbelül ez az alapgondolata annak nemes, s elérhető eredményeiben tenseszes perspektívát nyújtó mozgalomnak, amely a múlt szombaton összegyűjtötte a gyermekvédő liga és a patronage egyeslet megyebeli barátait.

A gyermekvédelem szép eszméje eddig szinte csodás intenzivitással ragadta körébe országsszerte társadalmunk minden rétegét s ma már az elhagyott gyermekek állami gondozásán túl a bűnnek kitett gyermekek megvédelmezése, a bűnbe esettek felemelése s helyes irányba terelése körül táradozó

szervezetek dolgában Európa első nemzetei között foglalunk helyet. Állam és társadalom ritka megértéssel fogott kezét e kérdésben s a mozgalom eredményei eddig, legalább a propaganda szempontjából fényesek.

Igaz, jóleső örömmel kell ezt constatálnia minden magyar embernek. De viszont nagyon kár volna, ha ez eredményekkel szemben most már minden figyelő, a tulajdonképpeni érdemi eredményt váró kritika elnémuina.

Megvalljuk őszintén, e szép eszméket féltjük a gyakorlat nehézségeitől.

A mi népünk — nem az ő hibája ez — nagyon durva egyrészt, nagyon gyanakvó és semmi jószándékot nem könnyen méltányoló másrészt. Amíg kegyes intelmekkel, jó példák emlegetésével erkölcsait megszelidíteni nehezen hagyja, az elkövetett bűn után a megszokott szigorú büntetés dorgálássá válásában nem jó akaratot, de gyengeséget lát már leggyengébb fiatakorában.

Amily örvendetes, hogy törvény-

hozásunk elsők között fogadta el a kriminologia legmodernebb elveit s ezek kiviteléhez, az életben való alkalmazásukhoz bírói és végrehajtó szerveink ritka lelkesedéssel, szeretettel láttak hozzá, ép oly féltő aggodalommal kell figyelemmel kíséruünk, hogy a megvalósítás számoljon meglévő viszonyainkkal.

Minden csalódás, minden kiábrándulás fájdalommal jár.

Az esküdtszéki intézmény életbe léptetését követett közöromöt nyomon követte a lehangoltság. És ha semmi módon nem szabad is elismernünk, hogy népünk nem elég művelt még ennek az elméletileg feltétlenül helyes intézménynek megvalósítására, az esküdtszékekről intézkedő törvény már módosításra szorul oly értelemben, hogy a legtöbb bíróság érdemileg bírálhassa felül a tizenkét szabad polgár igazmondását.

Most tovább mentünk egy lépéssel. Az ifjúkori bűnösök kezelésében eddig egyetlen intézményünknek, a javító inté-

JULIANUS.

— Történeti elbeszélés. —

X.

Kitör a Vulkán.

A kappadóciai Caesarától alig fél-óránnyira csöndes, kies völgyben kicsiny kolostor állott. Lakói az ógiek szemléletének éltek. Itt húzódott meg a negyedik század legnagyobb szelleme: Basilius, Gregorius legjobb barátja. A pogány korban a barátságot és testvéri szeretetet Castor és Pollux symbolizálták. A keresztény testvérieség megtestesült típusainak Kelet két legnagyobb szellemét, két legkiválóbb szentjét: Gregorlust (nazianzi szent, Gergelyt) és Basiliust (caesariai nagy szent, Vazult) mondhatjuk. Együtt látogatták Libanius iskoláját, hol Julianust, ki iskolatársuk volt, elég alkalmuk volt kiismerni. Tudományos kiképeztetésük után Gregorius Konstantinápolyban, Basilius Caesareában települt meg. A két szellemben rokon lélek között az a sűrű levélváltás tartotta fenn a barátság szent kötelékét, a mely az egyházi irodalomnak örökké becses és drága kincse marad. Basilius néhány év

mulva Caesarea mellett, az Antitaurus hegy tövében, a természet szüizes paradicsomának ölen kicsiny kolostort emeltetett, hogy a város zajától elvonulva csak lelkének, embertársainak és a tudománynak éljen. Itt róttá sorokba lángeszének örök időkig megcsodált fontos gondolatait. Leveliben, melyeket Gregoriushoz intézett, nem győzte dicsérni a csöndes magány boldogságát s többször kérte, jöjjön el hozzá, szegődjék testvéreinek és izlelje meg az elvonultság gyönyörűségét.

Mikor Gregoriusnak Konstantinápolyból testvéreivel menekülnie kellett, a caesareai kolostor jutott legelőször is eszébe. Elkísérte testvéreit Nasiansba, hol őszbe csavarodott fürtü jó atyját utoljára ölelte karjaiba. Caesarius és Gorgonia a kedves szülői háznál maradtak. Ő búcsút vett attól örökre és Basilius kolostorába vonult, hol tárt karok és testvéri szivek fogadták.

Másfél hónapja lehetett már, hogy Gregorius Basilius kolostorában élt, midőn váratlanul nagy öröm érte a csöndes hajlékot. Idegen kért beboocsáttatást. Mondhatatlan volt az öröm, midőn a kolostor lakói a ritka vendégben az ősz Artemiusra ismertek.

— Az Úr hozott hozzánk — szolt derült arccal a ház vendégszerető derék ura.

— Isten hozott, Artemius bátyánk! — örvendezett Gregorius, megölelve, kezét mély tisztelettel csókolta az ősz vitéznek.

— Az Úr legyen veletek is, édes fiam. Mond, Gregorius, hát te ott hagyta Konstantinápolyt?

— Ott hagytuk, jó atyám és áldom a gondviselést, hogy a bűnök barlangjából az égi örömmek e csöndes honába vezérelt.

— Caesarius is ott hagyta talán az udvart?

— Igen, ő is otthagya. Gorgoniával atyámnál él. Menekülnünk kellett, mert Julianus istentelensége határtalan. Karddal és arannyal osztja a halált. Kinek aranyával nem ölheti meg a lelkét, annak kardját döfi a szívébe.

— Valót beszélsz?

— Fájdalom, mind igaz ez. A felhők vésszesen törnyosulnak.

— Mennyire csalódtam benne. Egyiptomban annyi jó hír száll róla szájról-szájra, hogy szinte örült a szívem előre, hogy színről-színre láthatom és köszönetet mondhatok kegyességéért, a miért Athanasiust püspöki székébe visszahelyezte. A nagy püspököt valóságos diadalmennettel hozta be Alexandriába a nép.

Fiu-ingek, alsónadrágok, háló-
ingek, kötött harisnyák, eső-
ernyők, kefeáruk, zsebkendők.

Világhirű

„LICHTMAN“ és „TIP-TIP“

cipők egyedüli elárusító telepe

Eisler Károly utóda

cégnél Nyiregyháza.

Telefon 114.

Telefon 114.

zeteknek félig-meddig bevallott csődje után hatalmas állami és társadalmi erővel fogunk hozzá, hogy a gyermekvédelem körül, a fiatal korúak bűnbeesésének meggátlása, a bűnbe esettek megmentése érdekében a legszebb, a legmodernebb ideákat megvalósítsuk. Vigyázzunk, hogy a megvalósítás számoljon a helyzettel.

Lelkesedjenek társadalmunk urai és hölgyei ez ideákért s pártolják azokat. De gondolják meg, hogy ezuttal a munka nagyobb, fontosabb, életbevágóbb, mint az eddigi jótékonykodás, egyleti szórakozás. Ha szerepet vállalnak, tegyék ezt a szerep nehézségének átgondolt tudásában.

Nehéz, fontos szerep vár bíróságainkra. Mert míg az idevágó törvények humanus intézkedései módot adnak a bíróságoknak a fiatal koruval szemben a büntetésnek úgyszólván teljes elengedésére, addig másrészt — s erre tulajdonképpen a kelletténél kevesebb figyelem terelődik — módja van a bűnre tévedt ifju megjavítása céljából az eddigiéknél sokkal messzehatóbb s szigorubb intézkedésekre. Vigyázzanak bíróságaink, hogy a több munkát, s több költséget igénylő szigorubb intézkedések ne maradjanak betűk a papíron, mert erre a szigorúságra nálunk még nagyon, de nagyon szükség van.

Főleg szükséges azonban, hogy ez eszméknek az egész társadalom megnyeressék. Hogy azok a szép ideák, amelyek ma még csak a vele foglalkozó kiváltságosokat lelkesítik, hassák át az egész társadalmat, hassanak el a legérdekeltőbb alsóbb rétegekig s éreztessék áldásos hatásukat népünk nevelésében is.

Mert főleg kulturára, nagyon sok

kulturára van még szükségünk, hogy ezek a szép, humanitárius eszmék csakugyan megteremjék áldásos gyümölcseiket.

A vármegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én tartotta Vay Tibor főispán elnökelete alatt rendes havi ülését, melyen Mikecz Dezső alispán jelentette, miként a felmerült, szükséghez képest az elmúlt hóban Nyiregyháza rendőrségét 16 tagu csendőr különítménnyel erősítette meg. Sefcsik József kir. pénzügyigazgató az adók zavartalan befolyását jelentette, míg dr. Dohnál József várm. főorvos, az egészségügy, Mihályi Imre thatósági állatorvos az állat betegségek állásáról tett megnyugtató jelentést. Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő s Szikszay György kir. ügyész havi jelentései után folyó ügyeket tárgyalta a bizottság.

A városi választások.

Csütörtökön lezajlottak a városi választások s az eredmény egy sereg tanulsággal szolgálhat azoknak, akiket illet.

Megemlékeztünk róla, [hogy a korteskedés már korán megindult s nagy hévvel folyt a választás napjáig. Szervezkedtek a gazdák és iparosok, a nyiregyházi gazdakör és ipartestület vezetése alatt, de ezek jelölésével szemben volt más szervezkedés is, úgy, hogy egyes kerületekbe 4—5 szavazó lista is került.

Mi szinpatióval kísértük s kíséjük a gazdáknak minden szervezkedését, mert hiszen ez haladást, fejlődést jelent. De most akár ok az okai a bekövetkezett eredménynek, akár nem — az ő listáik is erős megrostálással jutottak az urnákba, — az eredmény fölött nem hallgatnánk el amaz észrevételünket, hogy bizony az siralmas.

Kétségek nélkül jutottak be értékes új elemek a képviselőtestületbe, de a mérleg bizony a kibukottak javára szolgál.

Siralmas vereség e választás az intelligenciára, amelynek legérdemesebb képviselői kibuktak. Egyesek a jelölésig sem jutottak, mások a szavazásnál maradtak le.

A korteskedés hevében kibuktattak egy előkelő állami tisztviselőt, ki ez ideig a legmelegebb érdeklődést tanúsította a város ügyei iránt. Kibuktattak egy tekintélyes ügyvédet, aki egy emberöltőn keresztül volt lelkes, buzgó tagja nem csak a képviselőtestületnek, de a legtöbb munkát igénylő szakosztályoknak, bizottságoknak is.

Több példát is hozhatnánk fel, de nem akarjuk az odiosus ügyet még jobban kavarni. E helyett felvetjük a kérdést, hogy Nyiregyháza szavazói abszolute semmire se értékelik a tudást, az intelligenciát s az előkelőbb állás-al járó szélesebb látókört s előkelőbb felfogást?

Jó memento ez arra, hogy az intelligencia hagyjon fel azzal a közönnyel, amelylyel eddig viseltetett e választásokkal szemben. De jó memento azoknak is, akik az intelligencia köréből kiindult egyetlen mozgalmat ijedten igyekeztek csirájában elfojtani olyan jelszavakkal, amelyeknek üres voltát maguk is mihamar belátták.

Általában azonban maguk a szavazók a szokott kevés számban szavaztak le s legtöbb helyütt bizony az összeszedett meghatalmazások döntötték el az eredményt. Ebből is látszik, hogy egy kevés érdeklődéssel lehetne eredményt elérni.

Az eredmény egyébként a következő: Megválasztottak az I. kerületben: Paulusz Márton, Prok Pál, Major István, Zomborszki György, Bencs András, Pápai András, Sesztai Pál, póttagok: Varga János, dr. Hoffman Mór, Lehoczky Andor, Nagy Kálmán. — a II. kerületben: L. Kovács András, Nagy János, Nagy Kálmán, Májerszky Barna, Márföldi István, Fazekas János, Barzó György, — póttagok: dr. Kerekes Pál, Palicz Mihály,

— Ha tudnád, Artemius atyám, Julianus minden gonoszságát, magad is észrevennéd, hogy nem kegyességből, hanem ravasz számításból helyezte vissza Athanasiust. Azt akarja, hogy az arianusok felzuduljanak ellene, az egymással veszekedő keresztények között aztán ő lehessen a nevető harmadik. Ha tudnád kegyetlen rendeleteiről, hajmeresztő pogány áldozatairól, csöppet sem kíváncskodnál előtte hálásan tisztelegni és hajlongani.

— Szó sincs róla, fiam, a hogy ezek után, miket tőled hallok, kedvem lenne vele találkozni!

Harmad nap mulva mégis csak találkoznia kellett Julianusszal! A császár Nagy Sándor babérait vágyva, hadát Keletnek iudította a perzsák ellen. Utja keresztül vitt Caesarián.

Harmadnapja tartózkodott Artemius a Basilius kolostorába, midőn Julianus Augustus hadával megjelent a csöndes zárda ajtajánál. A hadi lármára nagy félelem fogta el a bazilitákat. De maga Basilius, Gregorius és az ősz vitéz nyugodtan fogadták a harci zajt és bátorították a főlöket: Nincs mitől tartanunk, hiszen Isten óvja az ő fiait!

Julianus büszke parancsára feltárult a kapu. Basilius meghajolva, alázatos hódottal

fogadta a császárt. Julianus azonnal fölismerte egykori iskolatársát és fenhéjázón vetette oda:

— Barátom! Hát te ürgének szegődtél ebbe a lyukba?

— Téged, uram, a császári palota, engem ez a csöndes hajlék tesz boldoggá, — felelte szerényen Basilius.

— Jó, jó, barátom! Csak légy te boldog ebben a penészes vacokban, de engem és filozofus barátaimat valami gyomorba való tenne boldoggá; gondolom, van itt ilyen fajta boldogító szer is, mert látom eléggé meggömbölyített a sok bőjt.

Basilius egy szót sem szólt a császár gúnyos szavaira, csak intett egyik szerzetes fiának s az csak hamar elősietett néhány árpakenyérrel.

— Uram, szólt Basilius a kenyerekre mutatva — ami szegénységünkötől telik, im' szivesen adjuk.

— Hé! — kiáltott fel a császár — hát Julianus Augustust magadfajta baromnak véled, hogy ilyen eledellel merészeled megkínálni! Fiúk! tiz porció szénát a galileus barmoknak. Ugy látom tízen vannak, hadd kérődzzenek rajta! Mással nem tudnám megjutalmazni méltóbban ezt a fejedelmi vendégszeretetet.

Basilius türelemmel hallgata a guncy-lódó császárt. Uram — mondotta angyali szelidséggel — a mi igénytelen lakásunk szegény a földiekben, csak az Úr Jézus kegyelmében gazdag.

— Ne fecsegy nekem arról az esztelenről, akit Pilátus akasztófára huzatott. Bolond volt, olyan bolond, mint ti vagytok. Érted? Én mondom ezt neked, én a császár.

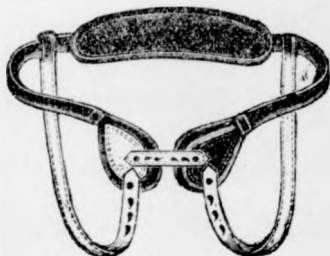
Basilius némán, fájdalmas arccal nézte a dühöngő hitehagyót. De e percben a szerzetesek mögül előre lépett Artemius és a császár elé állva, megfenyegette ujjával és bátran szeme közé nézve kiáltotta hangosan:

— Hogy' merészeled teremtő Istenedet káromolni, hitvány féreg!

Julianus arcába vérhullám csapott. Mint a felbőszült tigris, rohant rá Artemiusra és oly kegyetlenül csapta arcul a tiszteletré méltó aggot, hogy az a földre bukott. A szerzetesek azonnal odaugrottak, hogy föl-emeljék.

— Félre tőle, hitványok! Hadd falja a földet a nyomorult féreg! — rivallt az örjöngő császár s lábával összerugdalta a hős aggastyánt. Majd belemarkolt annak hosszú, ezüstös hajába s fölrántotta.

Valódi francia
gummi áruk.

Sérvkötőket, haskötőket, támgépeket, ferdülés elleni fűzőket mérték szerint készít

Blumberg József

keztyü-, kötszer- és fűzőgyára; betegápolási cikkek, orvosi műszerek nagy raktára

Nyiregyháza, katolikus parochia.

Külön próbaterem!

Illatszerek.
Piperecikkek.

Auspitz Márton, — a III. kerületben: Jóna Elek, Antal Lajos, Barucha Pál, Nádasi György, Hoggan Mihály, Garaj Imrét, — póttagok: id. Nagy István, Kardos István, Simanecz János; — a IV. kerületben: id. Szmollár András, Paulusz János, Hoffman Mihály, Surányi István, dr. Vietórisz István, Szarvady Mihály; — póttagok: Osgyán János, Hook Mihály, Zajác János; — az V. kerületben: Szmolár Pál, Sarkady Adolf, Tárcay Endre, Lakatos Eajos, ifj. Lakner Ödön, Tomasovszky László; — póttagok: Dr. Demjén József, Hagymásy Károly, Kecskés József; — a VI. kerületben: Demeter Pál, Éles József, Hosszu Demeter, Kovács András János, L. Kovács János, Reichman József, póttagok: Lenhardt János, Pokoraczky János, Hauzer Gyula; — a VII. kerületben: Hunyadi László, Nagy András, ifj. Zomborszki György, Markus András, Fábri Pál, Magóra József; póttagok: Povaszanyecz Pál, Nagy György, Jánószky András; — a VIII. kerületben: Barzó Pál, id. Cseh Pál, Morószki István, dr. Flegman Sándor, Porubszky Pál, Tomasovszky Mihály; póttagok: Tomasovszky András, Szellák Mihály és Sztrehószky András.

E megválasztottak foglalkozás szerint a következőleg oszlanak meg: gazda 22, iparos 16, kereskedő 3, hivatalnok s diplomából élő 9, — összesen 50.

— V. —

Az országos Gyermekvédő Liga és Patronage egyesület közgyűlése.

Az országos patronage egyesületnek eddig is voltak működő fiókjai Szabolcsvármegyében. Hogy azonban a gyermekvédelem nagy, szép céljainak egységes, az egyesület összes céljait felölelő szervezete teremtesse, a szabolcsvármegyei egyesület múlt szombatra összehívott közgyűlésén az országos

központ részéről résztvettek, az igazságügy-miniszter megbízásából dr. Kún Béla, a Gyermekvédő Liga képviselőjében dr. Szilágyi Arthur Károly, az országos patronage szövetség részéről dr. Nemes Lajos, hogy felvilágosításokkal, utasításokkal az egyesület célját, teendőit részletesen megvilágítsák, megbírálják s az itt megalakítandó egységes szervezet mennél tökéletesebb működését ekként biztosítsák. A vendégek között Martenffy Márton udvari tanácsos érkezését is vártuk, ő azonban közbe jött akadályok miatt nem jöhetett.

A délután 4 órakor Kovács István törvénytudományi elnök elnöklété alatt megtartott közgyűlésen a fent elősorolt vendégeken kívül jelen voltak: gróf Vay Gáborné, gróf Vay Gábor, Geduly Henrik ev. püspök, Petrovits Gyula apátplébános, dr. Bernstein Béla főrabbi, Paulik János ev. lelkész, Megyery László, a rabsegélyző egyesület elnöke, Meskó László s rajtuk kívül még szép számú s előkelő hölgyekből és urakból álló érdeklődő közönség.

Kovács István elnök megnyitója után, akinek javaslatára Edelshein Gyulai Lipót grófnak a gyermekvédelem ügye körül kifejezett buzgalmának elismeréséül üdvözlő táviratot küldött a közgyűlés, Szilágyi Arthur Károly, mint a liga kiküldöttje, tartalmas, szabatos beszédben fejtegette a gyermekvédelem teendőit, az e célra alakított egyesületek feladatait. Majd utána dr. Kún Béla adott a teendők tekintetében hozzáintézett kérdésekre kimerítő, szabatos felvilágosításokat, mire többek hozzászólása után a közgyűlés határozatként kimondotta, hogy a gyermekvédő-liga fiókjaként működő szabolcsvármegyei jogvédőbizottság pártfogó egyletté alakul s ennek célja lesz egyesíteni a vármegye területén működő összes ily irányú törekvéseket.

A közgyűlés után kedélyes társas vacsora következett a Korona kistermében.

Ki vagy? ordított reája.

— Krisztus híve vagyok, a kit te Júdás módjára elárultál!

— Azt tudom, hogy az istentelen lázító-nak a fajzatja vagy, de mi a neved s ezt a császári katonai ruhát milyen jogon becsutenited meg, hogy mocskos testedre venni merészled? — kiáltott Julianus, állati kegyetlenséggel tépve le Artémiusról a császári katonai ruhát.

— Nevem Artemius, Egyiptom helytartója vagyok és ezt a ruhát, melyet most róiam letéptél, te magad adtad rám, mikor Constantius halála után megerősítettél hivatalomban.

— Úgy, hát te vagy az a híres, a ki az istenek templomait Egyiptomban leromboltatni merészled az én beleegyezésem nélkül? Már rég számolni akartam veled. Lerombolom én majd benned az Isten templomát, hadd lássam, felépíted-e majd harmadnapra, mint arról a galileusi nem tudom én kicsodáról mesélték!

— Emlékezzél szavamra, hittagadó Júdás, hogy nincs messze az idő, mikor meg fogod tudni, kicsoda O, mert hamarosan itélni fog pogány lelkeden!

— Fiúk! meddig fecseg még ez a vén gazember? Vasra a felségsértőt!

A katonák azonnal megláncolták a hős aggastyánt.

— Hát veletek mit csináljak? Jók lennétek eunuchoknak, csak sajnálom a pénzt a heréltől — gúnyolódott pokoli kárörömmel a szegény szerzetesek fölött.

— Minekünk csak örömeinkre lenne, ha Krisztusért gyalázatot szenvedhetnénk — felelte Basilius méltóságos komolysággal.

— Jó, jó, majd meglátom! Most csak bújjatok vissza a lyukba, hizlaljátok magatokat árpán és imádkozzatok, hogy vissza ne kerüljek ide, mert Serapisra mondom, hogy kiöntöm ezt az ürgelyukat, ha diadallal térek vissza a perzsáktól. Zeus engem úgy segítjen!

Hahotára fakadtak a bölcsek cimborák s Julianus önelégülten pattant fel lovára és elvonult seregével. Antiochia felé tartott, hogy a keleti fővárosban pihenőt tartson és Daphnében áldozzon a nagy Apollónak.

Viezer József.

Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstneműek, pontos órák, alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban

Sándor Rezső

elismert szolid ékszerésznel

Nyiregyházán, Városház u. 3. sz. a. kaphatók.

5

Enyveshát.

Megváltozott az idők sora! Kevés helyen ég már kandallóban az ölfahasáb és a mi kis tűzhelyeinken is másképp, fakóbban izzik a parázs. Kezd kihalni a költészet, melyben a régi élet volt a verssor és verejték s rím. Eltűnnek lassankint nemcsak a víg, hanem a szomorú emberek is

Úgy hozzátartoztak a télhez a nagy keztyűs, szalmás csizmás favágó emberek, mikor reggelenként lehajtott fővel, szótlánul vitték vállukon a fűrészelt és oldalukon a tarisznyában egy kis avas szalonnát. Pipiskék ugráltak előttük az úton és az éjszakai álmukból felzavart fák, még csak akkor kezdtek nyújtózkodni, lerázván magukról a havat. A szegény favágó emberek félig aludva botorkáltak a házak előtt, topogva körüljárták a farakást, reszelték a fűrészelt és csakhamar sárga port szórtak a hó tetejére. Micsoda gyönyörűség volt nézni őket a meleg szobából, olyan szépen szót a fűrészük! . . . No még két húzás, és leesik a tuskó! . . . Volt olyan két tuskó is, amely vastag szálkás, fölszakadt fáju volt és a szegény favágó emberek lehúzták meleg keztyűjüket és úgy pusztá kézzel hasgatták le ezeket a fölszakadt darabokat. Egyik állva húzta a fűrészelt, a másik meg letérdelt a hóba és fűrészelték szépen, tempósan. Ha ledobtak egy tuskót, odaszállott a cinke mindjárt és kopogtatta, csipkedte ott, ahol a legvényhedtebb volt.

A szegény favágó emberek most már nem fűrészelni járnak, hanem nézni, gondolkodni. Egynémely helyen csurran-csöppen még valami kis dolog a számukra és mikor ezt elvégzik bemennek abba az udvarba ahol dübörög, zajong, csengő surolással örül a benzin, a favágógép már kora reggel óta. Mehetnének haza is, hiszen kivannak fáradva, de nem, már csak elmenni meg nézni ezt az új szerszámot. Zsebredugott kézzel, siró megnyugvással. Az meg füstöl, kattog, felzavarja az egész házat, minden csupa benzinszag. A cinkéknek még csak nyoma sincs! Hova reggel álmoszemű lakók néznek reá bosszankodva, este pedig kifáradt, szegény favágó emberek. Nem érzik a hideget, nem topognak a lábukkal, inkább csak elsimitják

Katonai és papi
egyenruhákat

-fest-
és
tisztit

„Hrabécy”

gyár r.-t.

DEBRECZEN -

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiók felvételi üzletek: Csapó-utca 30 és Hatvan-utca II. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek.

azt a mély sirást a földön, amelyet vágott rajta a gép. Ki tudja mit hantolnak el bele!... Talán kalácsot, egy esztendőben egyszerit, kis csizmát, piros kendőt!, . . . Olcsóbb a benzin, a kenyér meg jaj de nagyon drága!.

*

Szerdán este mintha Budapesten lettem volna a Kossuth Lajos-utcában. Mert azt hiszem, itt korzóznak a politikusok. Nálunk is honfiai, illetőleg városi gondok kóvályogtak sok mindennel keverve a levegőben, meg a fejembe. Fekete szűrös tanyasi meg városi gazdák járkálgattak, tanácskoztak az utcákon, szivarozva mind egy szálíg és pedig szipkából.

— Na, hogy megy a dolog?

— Nem lehet ezekkel semmire sem menni. Már megint más a megállapodás.

És a két fekete politikus új szivarra gyújtott és míg beleszorogatták azt a tájképpé szivott papírszipkába — ők is csináltak egy újabb, nem tudom hányadik, megállapodást.

—ö.—

Orgonahangverseny a nyiregyházi evang. templomban.

A közel jövőben rendkívüli műelvezetben lesz része városunk zenekedvelő közönségének. Január 6-án ugyanis nagyobb szabású orgonahangversenyt rendez a helybeli evangélikus templomban az *Evangelikus Templomegyesület*, illetve az egyesület égisze alatt *Paulik János* lelkész, az egyesületnek elnöke, ki a múlt hét folyamán Debreczenben és Budapesten járván, sikerült neki két kiváló orgonaművésszel megállapodásra jutni a koncertet illetőleg. *Antalfy Zsírós Dezső*, a pesti magyar kir. Zeneakadémia tanára és *Hammerstedt János* a debreczeni Zenede tanára megígérték közreműködésüket a tervbe vett hangversenyen. Szébbnél-szebb orgonadarabok kerülnek bemutatásra. Így nevezetesen: Hammerstedt tanár *Bachnak* híres „D-moll Toccata és Fuga” című orgonahangversenyét, *Beethoven* „Adagioját” és még egy énekes darabot készül bemutatni, melyben az énekeszólót egy debreczeni úri asszony fogja énekelni. Antalfy tanár meg egyenesen özőnével készül ontani a szébbnél-szebb orgona compositiókat. Repertoárjából a következőket emeljük ki:

I. a) Frank: Piece pour Orgue.

b) Antalfy: Esti dal.

c) Guilusant: Gyászdinduló.

II. a) Bossi: Cauzoncina.

b) Couperin: Joueur Monique.

c) Bonnet: Matin provençal.

Ezekkel a darabokkal Antalfy tanár ur, a ki egyike a legkiválóbb orgonaművészeknek, a pesti Zeneakadémián és a pesti deák-téri ev. templomban már bevezetett orgonahangversenyeken óriási hatást keltett.

Azt hisszük, hogy városunk közönsége, szívesen fogadja Paulik lelkész urnak ezen új s városunkban eddigé ismeretlen művészi élvezet megszerzésére irányuló buzgalmát, a ki, a mint halljuk, oda törekszik, hogy ilyen hangversenyek többször is megismételtessenek a luteránus templomnak most már ilyen célokra is alkalmas szép új orgonáján.

A január 6-án délután 5 órára tervezett orgonahangverseny némi csekély belépti-díjjal lesz összekötve és pedig a Templom-

egyesület választmányának határozata értelmében a belépőjegy ára a földszinten 2 korona, a karzaton 1 korona lesz s az így befolyó összeg a Templomegyesület céljaira fog szolgálni.

Előjegyzéseket már most eszközöl az „evang. lelkészi iroda” (központi iskola épület, bejárat első ajtó, jobbra.)

N.—

**A gazdasági és iparkiallitáson ezüst
éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.**

Gabulya Mihály

8 ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó

:: és plüssérozó intézete ::

Pazonyi-utca 13. Bejárat Véső-utca felől.

Van szerencsém szíves tudomására adni a t. közönségnek, hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően bármily színre festetnek és vegyileg tisztítatnak. Egyben bátorkodom szíves figyelmét

fehérnemű-tisztító osztályomra

felhívni, ahol kőzelők, gallérok stb. szintén meglepő szépen 5 nap alatt tisztítatnak.

Midőn szíves megbízásaikat kérem, vagyok mély tisztelettel

Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

SZINHÁZ.

A debreceni színtársulat vendégszereplése.

Rendkívüli színházi eseménye lesz Nyiregyháza városának a közel napokban. Zilahy Gyula ugyanis három értékes darabot hoz színre, melyeknek mindegyike élvezetes és mulatságos estét ígér a közönségnek. December 18-án Moliere vigjátéka a „Fösvény” kerül színre, 19-én, kedden, a vigszínház műsor-darabja a „Papa” vigjáték ujdonság, míg december 20-án, szerdán, a nemzeti színház kiváló ujdonsága „Édes a bűn” vigjáték lesz műsoron. Moliere vigjátéka, a Fösvény egy minden tekintetben érdekes klasszikus vigjáték, melyben a szereplőknek kitűnő alkalom nyílik kiváló alakításokra.

Kiváló érdeklődésre tarthat számot a vendégszereplés ciklusának második estéjén színrekerülő vigjáték, melynek szerzői Flers és Caillavet szellemes ötletességével halmozták össze a mulatságosnál mulatságosabb jelenetek sorozatát.

A ciklus harmadik előadása Henry Leviaden „Édes a bűn” című vigjátéka lesz, mely debreceni bemutatója alkalmával kiváló sikert aratott. A pompás darab állandóan derűtségben tartja a közönséget, mely ki nem fogy a kacagásból.

Az előadásokra jegyeket előre váltani lehet Rotaridész Istvánné dohánytőzsdéjében, a város-háza épület sarkán.

Városi közgyűlés.

A város képviselőtestülete tegnap, e hó 15-én d. u. 3 órakor Májerszky Béla polgármester elnöke alatt közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatából egyetlen tárgy, a tanonc-otthon létesítése domborodott ki.

A város már előzetesen tárgyalt illy tanonc-otthon létesítése tárgyában az országos gyermekvédő ligával, amely előzetes tárgyalásokon egyelőre a tanonc-otthon egyévi elhelyezéséről volt szó. Ma azonban — nagyon helyesen — a város arra az álláspontra helyezkedett, hogy az egy évi elhelyezés költségeit megtakarítva, a végleges megoldást készíti elő.

Nincs itt helyünk, hogy a tanonc-otthon létesítésének fontosságát bővebben tárgyaljuk. Csak annyit ebből, hogy ma az iparos pályára jobb anyagot alig kapnak az iparosok, mert hisz a jelenlegi tanonc iskola a fejlődésre, haladásra kevés garanciát nyújt a szülőknek egyrészt, másrészt pedig a mai viszonyok között az iparos tanoncok neveléséről beszélni sem lehet. A tanonc-otthon létesítésével gondoskodás történvén a tanoncok tanításáról, neveléséről, egy kellőleg művelt, intelligens iparos generáció fejlődését alapozza meg ez intézmény.

A tanács javaslata szerint a város a Hatzel-téri városi telken 100'000 koronát meg nem haladó tőkével létesítené ez iskolát, 50 tanoncra s az intézett fentartását az országos gyermekvédő liga vállalja el. A gyermekvédő liga mintegy évi 24000 K terhet vállal ezzel, amelyből a szüléktől s iparosoktól mintegy évi 8000 K megtérítését reményli. Az intézetben elhelyezendő tanoncok helyei ingyenesek, és 10—20—30 koronások. Ingyenes és 10 koronás helyekre az országos gyermekvédő liga, 20—30 koronás helyekre a helyi intézőség — amely a város és ipartestület befolyásának biztosítása mellett a patronage egyesület választmányából alakul — vesz fel tanoncokat. Egyes alapítványok létesítői — illy alapítványokat a vármegyétől, a várostól, ipartestülettől s a néhai magyar iparvédő egyesület fenmaradt tőkéjéből remél a város — az alapítványi helyek betöltése felől magok intézkednek.

Nagyjából ez a terv, amely a városnak évi 2000—2500 korona megterhelésével jár. A felveendő 100.000 korona tőke amortizációjához ugyanis a kereskedelemügyi miniszterium segítye remélhető évi 2500—3000 korona összegben.

A tanács előterjesztését, melyet Trak Géza szabatos előadásban ismertetett, dr. Meskó László és Somogyi Gyula felszólalása után egyhangulag elfogadta a közgyűlés.

Somogyi Gyula és társai textil ipari szakiskola létesítése tárgyában tett indítványa szintén egyhangulag elfogadtatott.

Elrendelte a közgyűlés a színháznál tűzrendészeti szempontból szükséges atalakításokat, majd a közművelődési ház és vármegyei muzeum létesítése tárgyában bizottságot küldött ki.

Ezeken kívül jelentéktelenebb ügyek tárgyalattak.

Tiszaberceli téglá és cserépfedő gyár

bármily mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitűnő minőségű**

I. oszt. téglát és sima hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási díjkezdvezménye a vevő közönség javára is szolgál. Előjegyzéseket el fogad a **Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r.-t. Bethlen-utca 5. és a Tiszaberceli Téglagyár.**

HIREK.

Kérelem.

Lapunkat 1911. november 18-tól kezdve rendszeresen a szerkesztőség hetese szállítja házhhoz. — Kérjük esetleges elmaradások esetién egy levelező-lapon, vagy telefonon a raklamálást.

TELEFONSZÁM 284.

— **Mozgalmak a városban.** A léglagyár ügye alig maradt le a napirandról, már újabb és újabb tervek merülnek fel s foglalkoztatják az alkotni vágyó eláratot. Így e héten komoly formában merült fel egy kenyérgyár eszméje, amelyet az első sorban is érdekelt vendéglősök szeretnének nyélbe ütteni. A gyár részvénytársasági alapon létesítették s szóba került, hogy a város váltsa magához a részvények egy tekintélyes részét. A második terv, a városi munkás lakások építése s végül tárgyalás alatt áll a tanonc-otthon létesítésének terve, a melylyel a pénteki városi közgyűlés már részletesen foglalkozott. Hát ez mind szép terv, de mi most már a legszükségesebből, a vízvezetékéről s csatornázásról szeretnénk hallani.

— **Megürrült közg. bizottsági tagság.** Görömbey Péter, a középszabolcsi református egyházmegye esperese ma levelet intézett Mikecz Dezső alispánhoz, melyben nagy elfoglaltságára hivatkozva kijelenti, hogy nem veheti ki a részét eléggé a közigazgatási bizottság munkájából s így ezen tiszteről lemond és kéri az alispánt, hogy megüresedett helyének betöltése iránt intézkedjék.

— **A nyirbátori református templom ünnepe.** A nyirbátori református templom egy kerek emléktábla jelzi, hogy Báthory György és András, a nagy Báthory István utódai 1511. évben fejezték be a templom építését. 400 esztendő telt el azóta. Dicsőség, öröm, bánat, szenvedés sok mult el azóta a nemzet s a község fölött, de állott a templom s egyformán hirdette az Isten dicsőségét. A 400 éves mult évfordulóját szép ünnepség keretében ülte meg Nyirbátor község közönsége. Az ünnepség reggel 9 órakor kezdődött Baltházár pü. pök s a vele érkezett vendégek fogadásával, kiket a vasutnál Simák János főszolgabíró fogadot. Dél előtt 10 órakor ünnepi isteni tisztelet volt, melyen az ünnepi beszédet Baltházár Dezső püspök mondotta, míg utána Szikszay András ibrányi lelkész nagyhatású beszédben méltatta a templom ünnepét. Délben 180 terítékű banket volt, este pedig jól sikerült hangverseny s tánc zárta be a szép ünnepet.

— **A József Főherceg Szanatórium nyiregyházi fiókja jótékony célu estélyét** nem január 6-án, ahogyan eredetileg tervezve volt, — de 13-án fogja megtartani.

— **Halálozás.** Özv. vajai Vay Henrikné szül. zsadányi és törökszentmiklósi Almásy Mária báróné f. hó 8-án Budapesten, életének 76-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt. A megboldogultat f. hó 10-én Zsolcán, a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **A telefon.** Aki csak egyszer is megpróbálja igénybe venni Nyiregyházán a magán és hivatalos érintkezésnek ezt a modern, de már nélkülözhetetlenné vált eszközt, rögtön tapasztalja, hogy nálunk a közönség még nincs egészen tisztában a telefon használatával. Még ha a központ azonnal jelentkezik is — ami ugyan nem egészen bizonyos — fülsiketítő, tulhosszu csöngetés folyik le, míg megindul a kiabálásig emelt hangon végzett beszélgetés. Ez a csöngetés rémes, fülsértő, az idegeket tépő és fölösleges. Elég egy rövid csöngetés a központnak. Az jelentkezik erre, ha akar. Bemondjuk a kívánt számot s most nem kell ujabban csengeni, a felhívotthoz oda csenget a központ. A felhívott se csengessen, hanem akassza le a kagylót s ha úgy tetszik hallózzon. Hiszen a felhívó már türelmetlenül várja. A beszélgetésnél pedig nem kell kiabálni. Ha jó a telefon, a rendes hangú beszélgetés a legérthetőbb. Végül leteesszük a kagylót segyvagy két rövid csöngetés jelezze a beszéd végét. Kiméljük az idegeinket!

— **Karácsony ünnepe a vidéken.** Kemecson folyó hó 24—25-én, este, Puskás Antal róm. kath. kántor tan. az iskolájába járó növendékeivel, Pásztor-játékot adat elő. Az ebből befolyó jövedelem az orgona javára lesz fordítva. Ez alkalomra Csépany István földbirtokos, diszes karácsonyfát ajándékozott a gyermekeknek. Az ünnep első napján a délelőtti isteni tiszteletre ugyancsak több alkalmi énekeket tanítottatott be az olvasóköri és a felnőtt leányok és ifjakkal, négyes hangra letéve. A szólókat Kenderes Mariska és Gáll Annuska éneklék.

— **Őskori lelet.** Gyömöre községben egy kert felásása közben érdekes őskori leltre bukkantak. Vagy egy méternyi mélységből egy csaknem teljesen ép csontváz került elő, melynek koponyája 35—40 éves férfire vall. A komlókön lévő hatalmas forradás viszont harcosra enged következtetni. A fej egy börtársolyon nyugodott, amely azonban már teljesen elrodthadt. Derekat szétmállott bőr öv szorította, amelyből épen maradtak meg az aranyozott foglalatban lévő ékkövek. Egy ezüst karkötő, több ezüst s arany díszítő lap egészítette ki a halotti díszit, amelynek egyes darabjai a honfoglalás korára mutatnak.

— **Vallásos estély.** A helybeli evangélikus egyház újra megkezdi a téli vallásos estélyek tartását s az első estély e hó 14-én, vasárnap délután 6 órakor lesz. 1. Közének. 2. *Felolvasás.* Paulik János lelkész. 3. Mily nagy az Úr kegyelme-sége. Férfikar. 4.

Szavalt. Vietórisz László missiói h. lelkész. 5. *Záróima.* Krieger Mihály másodlelkész. 6. Közének. A vallásos estélyek színtere a központi iskola díszterme. A bemenet mindenkinek szabad. A szokásos effertórium a Templomegyesület céljaira fordítatik. Az érdeklődőket ezen vallásos estélyre ezen az uton is meghívja. Nyiregyháza, 1911. decz. 8. Paulik lelkész, mint a Templomegyesület elnöke.

— **A „Nyiregyházi Zenekedvelők Egyesülete”** folyó évi december hó 17-én, vasárnap délután fél 5 órakor a Korona szálló dísztermében hangszerbeszerzési alapja javára nagy zenekari hangversenyt rendez, a következő műsorral: Műsor. 1. Kéler B.: „Vig nyitány” (magyar). 2. Haydn J.: IV. Londoni symfónia „Az óra” (Adagio, Presto, Andante, Menuetto, Finale). 3. a) Haendel—Martucci: „Sutte” (Minuetto, Musetta, Gavotta). b) Auber: Nyitány a „Portici néma” című operából. Az összes számokat Kovách Árpád karnagy vezénylete alatt előadja az összesített nagy zenekar. A 2. szám után szünet. Az egyesület tagjai kéretnek állandó belépti jegyeiket a Ferenczi-féle könyvkereskedésben átvenni, hol a tagdíjak is fizethetők. Az üllőhelyek számozatlanok, úgy tagok, mint nem tagok érkezés és tetszés szerint választhatják helyeiket. Tagul belépni óhajtok a Ferenczi-féle könyvkereskedésben jelentkezhetnek. Tagdíj évi 8 kor. Rendkívüli tag (családtag) után 4 kor Alapító tagság egyszermindenkorra fizetendő legalább 100 koronányi összeg. A tagok kéretnek állandó belépti jegyeiket ellenőrzés végett felmutatni. Adományokat és felülfizetéseket a fuvóhangszerek beszerzésére köszönettel nyugtáz az egyesület.

— **A nyiregyházi pincérek „jó barát” asztaltársasága** folyó év dec. 18-án, délután 5 órakor a kiskorona külön termében *felruházási ünnepélyt* tart valláskülönbség nélkül, melyre a tagokat és pártoló tagokat, ugyszintén az érdeklődőket meghívja a nyiregyházi pincérek „jó barát” asztaltársasága.

— **Jutalom a tanítóknak.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Macsánszky Lajos evangélikus és Vargha György gör. kath. tanítóknak jutalomképpen 200—200 K., pótlékokat engedélyezett.

— **Uj körjegyző.** A piricsei körjegyzői állásra egyhangulag Papp Gábor volt nyirbátori segédjegyzőt választották meg.

— **A meghosszabított vámdíjszabályzat.** A kereskedelemügyi miniszter tekintettel arra, hogy a Nyiregyháza város részére engedélyezett, vasuti állomáson és sorompónál gyakorolt kövezetvámszedési jog érvényesítésénél jelenleg alkalmazásban levő ideiglenes vámdíjszabályzat ez év december 31-én lejár és hogy az új szabályzat iránti tárgyalások még nem fejeződnek be az engedély érvényét a tárgyalások befejezéseig, de legkésőbb 1912. június 30 ig meghosszabbította. És marad az a mucsai állapot, hogy aki talyigán megy ki Sóstóra, egy fertály óra mulva vissza térve 14 fillér vámot fizet.

Telefon 145.

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás

Telefon. 145

Schneck Henrik divatáruháza,

Nyiregyháza, Kossuth Lajos-tér.

ahol a következő cikkek: pongyola, blouse, gyermekruhácska, fehérnemű, kalap, nyakkendő, zsebkendő, valamint a legizlésebb ruhakülönlegességek, kézimunkák és szörmeárnk nagy választékban kaphatók

Bächer és Melichár eke- és vetőgép gyára

Johnston amerikai aratógépgyára kizárólagos főraktára: **RAHMER SÁNDOR-nál Debrecen, Piac-utca 43.** a „Dréher mellett.” Ajánja legjobban bevált **eredeti amerikai Johnston kéveköti és marokrakó aratógépeit, fűkaszóit. Fényes bizonyítványok!** A legjobb amerikai fehér manilla zsinag, amerikai modern tengeri termelő eszközök. Prospektus és árjegyzék ingyen és bérmentve. — **Óvás!** Eredeti Melichár, Uicum, Drill vetőgép, **csakis** melynek új szabadalma, beállító készüléke van. Kulcs nem kell hozzá! Óvakodjunk tehát silány utánzatoktól! **Csak nálam kapható az eredeti!**

— **A leányegyesület harmadik tea estélye** a múlt vasárnap ismét igen jól sikerült. Meg kell dicsérnünk minden szereplőt, a gymnasium zenekarát, amely precíz játékaival első rangútenyező volt ismét az esték sikerében. A leány egyesület sikerét jelenti s vezetésének ügyességét dicséri, hogy ez estélyek már a nyiregyházi előkelő közönségnek igazán szeretett s tüntetlenül várt eseményei. Kedves programt s pontjel ezekben a mostani se fél — se nyár csúnya unalmas napokban. Tehát várjuk a folytatást.

— **Kecskemét köszönete.** Szabolcsvármegye közönsége tudvalevőleg annak idején 1000 koronát küldött a kecskeméti földrengés károsultjai részére. E héten Kecskemét város polgármestere a következő levelet intézte alispánunkoz: „A földrengés folytán súlyosan károsult szegénysorsu lakosságunk részére Szabolcsvármegye közönsége részéről küldött 1000 koronás nemeslelkű adományért, városom közönsége és károsultjaink nevében hálás köszönetemet nyilvánítom. Mély tisztelettel *Kada Elek* polgármester.

— **Bolti tűz.** Szombatról vasárnapra virradó éjjel leégett Jakab M. Ferenc nyiregyházi Zrinyi Ilona utcai férfiruha kereskedése. A tűz a szombat esti órákban keletkezett, de a csak egy kijáratral bíró helyiségben lassan terjedhetett. Mégis mire nagy későn észrevették s a külső vasredőny betörése után a tüzoltók az oltásba foghattak, a körülbelül 7000 korona értékű áru már tönkre ment. A bolt biztosítva volt.

— **Vonatgázolás.** Pátróhán tolatás közben a vonat Vásárhelyi Béla ungvári lakost elütötte s a fejét elvágta a törztétől.

— **Vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a kereskedelemügyi miniszter a fogyasztó közönség érdekeire tekintettel megengedte, miszerint a f. évi december hó 24-ére eső vasárnapon az ipari és kereskedelmi elárúsítás és házhoz szállítás a magyar szent korona országainak egész területén, kivételesen *esti 5 óráig* akadálytalanul végezhető legyen. Ez alól azonban minden rendű irodai munka ki van véve, így ezekre jelen intézkedés nem terjed ki. A december 31-ikére eső vasárnap munkaszünetét azonban nem függesztette fel a miniszter.

— **Megint vitriolos merénylet.** Az emberi indulatoknak amennyire aljas fajtájához tartozik a bosszu órzete, oly aljas eszköze ez indulatnak a vitriol, amely a szerelmükben csalódott cselédek s más alsóbb rendű nők megszokott fegyvere. És mert többnyire szerelem játszik közre az esetek 90 százalékában, hatáságaink valami érthetetlen kegyelmességgel, vagy lovagiassággal itélkeznek ez ügyekben, holott a vitriol veszélyességében, hatásában sokszorta kegyetlenebb a késnél, revolvernél. Aki már látott ilyen vitriollal eltorzított emberi arcot, üresen tángó szemgödreivel, az átérti a fentebb mondottakat. Debreczenben fordult elő a legújabb eset, ahol Bende Lidia e hó 11-én d. u. 4 óra körül Ilinc Erzsébet kávéházi felírónt öntötte le vitriollal, mert ez az ő — Bende Lidi — régebbi szeretőjével sétált. A vitriol a felíró arcát s szemét égette össze. És a rendőrség a cselédleányt még csak le sem tartóztatta, mert kihallgatás után gazdája érte felelősséget vállalt. Debreczenben egy hét leforgása alatt ez a második ily merénylet volt.

— **Mestertanfolyamok a cipész és férfiszabó iparokban.** A Kereskedelemügyi miniszter a Technológiai m. kir. Iparmúzeum által továbbképző mestertanfolyamok rendeztet a cipész és férfiszabó iparokban, Budapesten, 1912. január és február hónapokban, 7 heti időtartammal. Jelentkezni lehet vidékről is, a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamaránál. Tandij nincsen. Aki felvétetik, 20 korona utiségyt kaphat, de egyéb segély nem kapható.

— **A nyiregyházi leányegyesület** ma, 16-án délután a gymnasium dísztermében gyermekelőadást tartott, melyen Lágerlöf Zelmánnak „Utazás a vadlibákkal” című művéből készült

verses szindarabot mutatták be 50 képben. A képekhez való szöveget, melyet dr. Leffler Béla főgimn. tanár fordított le versekben Pállffy Ilonka olvasta fel.

— **A Szabad Lyceum előadásai.** A Szabad Lyceum utolsó geológiai tárgyú felolvasása után mintegy folytatásként következett dr. Jósza András vm. t. főorvos e hó 13-iki felolvasása, amelyben az eléggé száraz tárgyat eleven közvetlenséggel, érdekesen s mégis rendkívül tanulságosan mutatta be, a szép számu hallgatóságunk, amely zajos tapssal fejezte ki háláját az élvezetes felolvasásért. A legközelebbi felolvasás dec. hó 21-én lesz, melyen dr. Zimmerman Rezső főgimn. tanár „A honfoglaló magyarok műveltségét” fogja ismertetni vetített képek kíséretében.

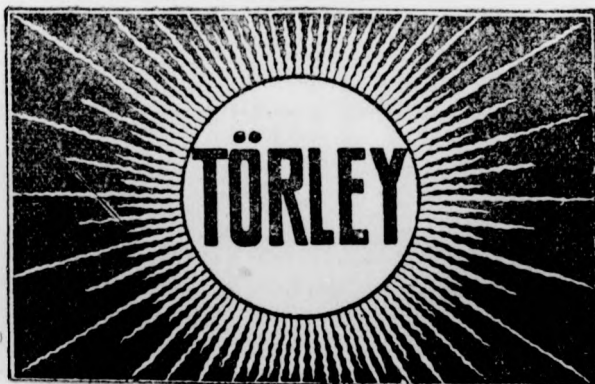
— **Fegyelmi ítélet.** A kisvárdai kórház gondnoka, Kabay Károly ellen már régóta húzódo fegyelmi eljárás folyik holmi szabálytalanságok miatt. Ez ügyben a vármegye fegyelmi választmánya e héten mondott ítéletet, s Kabay Károlyt hivatalának elvesztésére ítélte.

— **Szellemek a Sóstón.** A Sóstó melletti Pázsit tanyáról ijedt arccal jött a rendőrségre e héten Juhász (Bujnoki) János gazdaember azzal a panaszzsal, hogy házában kísértetek járnak, akik a teljes köcsögöket, hutorokat felforgatják. Hétfőn, kedden éjszaka, sőt a nap folyamán is a legrémesebb események történtek a tanyán, sőt egyik éjszaka a szellem három ezüst forintot is elemelt. A rendőrség szerdán este megvizsgálta a dolgot, de semmit se tudot megállapítani. Csütörtökön hajnalban megismétlődött a panasz s ekkor a rendőrfőkapitány személyesen vette kezébe, a vizsgálat vezetését, amely hamarosan megállapította, hogy Juhász felesége és leánya, kik mindketten erősen hisztériás benyomását teszik, rendezik a komédiát. Péntek reggelre ki is derült a dolog s a leány bevallotta, hogy ő dobált apróbb tárgyakat a szobában. Juhásznak tekintélyes vagyona van, alighanem összefügg ezzel valahogy a kísértet história.

— **Uj iparművészeti telep.** Mint Békés Csabáról értesülünk Zsolnai János ott egy a külföldre is kiterjedő nagyobb szabásu arcképfestészeti műintézetet létesít, mely a napokban megkezdte működését. Ügynököket fix fizetés és magas jutalékkal felvesz.

— **Aki szereteteinek igaz örömet akar szerezni** karácsonyi ajándékával, az kérje az országos hírvé Löfkovits Arthur és társa debreceni óras és ókszerész cég nagy képes árjegyzékét, melyben legtöbb örömet szerző s maradandó értékű karácsonyi ajándékok, bámulatosan olcsó árak mellett vannak feltüntetve. 11

A budai gyógyforrásokból fakadó **Ferencz József**-keserűvíz már kis adagokban használva is nehézség nélkül, biztosan, hashajtólag hat. A Ferencz József-víz ellentétben a legtöbb vásári módon feldicsért, külsőleg nagyon tetsetős, de sokszorososan túlfizetett hashajtókészítményekkel, sem a belek nyákhártyáját nem izgatja, sem rosszulletet, hányást, kólikát, vese- vagy idegizgalmat nem okoz. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

Ékszer és ezüstnemű
vásárlásnál forduljunk
bizalommal Magyar-
ország legnagyobb
ékszerüzletéhez a
Löfkovits Arthur és Társa
céghez Debreczenben.

Miért ismer a külföld félre bennünket?

Elvértve nemcsak az osztrák és német, hanem a francia, angol, svéd és más népek írói közt is akadnak olyanok, kik részint tudatlanságból, részint határozott rosszakarattal sértegetnek bennünket és szinte hihetetlen hazugságokat találnak olvasóik elé. Például a svéd Björnson hozom fel, ki román forrásból merítvén rólunk a tudósításokat, nagyhangon ostorozott bennünket úgy költeményeiben, mint prózában, mint a nemzetiségek elnyomóit és zsarnokait.

Sőt hazánkban akadnak olyanok, akik holmi fércmunkákat tákolnak össze s oly képeket nyujtanak a magyar közletről, amelyeknek semmi realis alapjuk nincs s amelyek épen azért kompromitálnak minket csúfosan, mivel „magyar” szerzőtől erednek, tehát szavahihetőknek tartandók. Midőn a „Tanítónőt”, Bródi Sándor szindarabját Berlinben előadták, maguk a jobbérzésű német kritikusok támadiák meg a szerzőt. — Valóban nagyon elszomorító, hogy mikép tud magyar ember ennyire megfeledkezni hazájáról. Itt csak az vigasztalhat némiképp bennünket, hogy az ilyen szerző, ki az eszthetikai mázzal kikent perverzítással vadászik hatásra, legtöbbször csak „ügynevezett” magyar.

Az osztrák rosszakarat mellett van még egy belső ellenségünk is, mely külföldi jó hírnevünket rontja: a kereskedői haszonlesés szelleme és lelkiismeretlensége. Hál' az égnek, egyes cikkeink nagy keresettségnél örvendenek kint is, mint a debreceni sonka, balatoni fogas, különösen pedig egyes vidékeink borai. A lelkiismeretlen kereskedő nem sokat törődik a becsülettel s ha a lisztet krumplival, köporral, sőt mésszel keveri, vagy a borban a kártékony alkohol romboló hatását néhány csepp jó vízzel mérsékli, neki az tiszta haszon. Miközbe is neki a mi hírnevünkhöz. Rengeteg károkat okoznak ezzel nekünk anyagi téren is, elriasztják, bizalmatlanná teszik a jéhiszemű vevőközönséget. Akárhányszor megessik, hogy a magyar borra, mit drága pénzen árusított magyar specialitásra a külföldön semmiképp sem vagyunk képesek ráismerni, akármilyen magyar védjeggyel legyen is az üveg ellátva.

Régente a magyar nemzet nem ért rá művelődni, a kultúra vívmányait nem törekedett magáévá tenni, hanem nagyjából tudomásul véve napirendre tért fölötte. Mikor Foulton legelőször hasította gőzhajójával a tengert, s nevét a világsajtó mindenfelé magasztalta, nálunk csak egy újság emlékezett meg róla néhány szóban és pedig illetéknépen: „Valami bolond anglus azt híreszteli, hogy ő gőzzel tud a vizen járni. Lám, mégis csak huncut a német”. — Ez a világ elmúlt, most már lépést tartunk a nyugati kultúrával s nem engedhetjük, hogy senkinek nevezzenek bennünket. Örömmel vehetjük észre, hogy kezdenek is velünk foglalkozni. Az irigy rágalmak és alávalóságok ellen pedig, amelyekkel jóhírnevünket iparkodnak tönkre tenni, minden magyarnak hazafias kötelessége küzdeni a praktikus életben, már amint viszonyai és körülményei ebbeli működésének teret engednek.

Nagy karácsonyi vásár

a BORBÉLY SÁMUEL könyvkereskedésében.

Raktár túlhalmozás miatt **gyári árakban** eladásra kerülnek levélpapírok dobozonként 50 fillértől feljebb. Képeslap-albumok, emlékkönyvek. Szépirodalmi és ifjúsági iratok, képes- és meséskönyvek, tintatartók stb.

Könyvnyomdai munkák rendkívül olcsón készíttetnek.

Irodaszerekből a vármegyében legnagyobb raktár!

Könyvkötészet modernül berendezve

Telefon 140.

Nyiregyháza, Városház-palota.

Telefon 140.

17

5-4.

BUTOR!

Háló, ebédlők, uri szobák, zongorák, teljes szálloda, vendéglő, kávéház és fürdőberendezéseket még sohanem létezett rendkívüli előnyös fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre. Nagy butoralbum 1 kor.

Modern Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV., Gerlóczy-utca 7/v.

= Központi városháza mellett. =

19

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban,

Bethlen-utca 12. sz.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü **cukorkáknál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle**ét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név.

Egy doboz ára **60 fill.** Mindenütt kapható.

Semmi babám, semmi . . .
Igy kell annak lenni!

TEÁT, RUMOT

Papp Gézánál

lehet csak

20

JÓT VENNI!

Gyár: Laktanya-sor 15. Telefon sz. 92.

Elsőrendű üdítő asztali és borvíz!

111,5 mtr mélységből eredő
chemiai vizsgálat-szerint
kristálytisza-bakterium-mentes,
egészséges üdítő víznek
minősített, mely természetes
folyékony szénsavval
telítetik.

Megrendelések házhoz szállítatnak!

Városi iroda Rákóczi-ut. 4. Telefon sz. 242.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi Agyagiparnál,

Karczagon szereshető be, hol
egy-egy waggonrakományok is
megrendelhetők.

22

BUTOR!

A legegyszerűbbtől a legválasztékosabb izlésűig mindentéle tából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Nyiregyháza.

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában
Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett).

UJ FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM.

MEGNYILT!

GLOVICZKY JÓZSEF
modern berendezésű
műterme Nyiregyhá-
zán, Zrinyi Ilona-u.
3. (Városház-utca)
Csengeri-ház.

24

Modern villamos berendezéseket
malmok, gyárak, kastélyok
saját üzemére.

Városi központi telepeket,
meglévőknél hővitéseket, átalakításokat
készít

Fazekas Imre

villamos világítási és erőátviteli vállalata
Debreczen, Piac-u. 83. Telefon: 567.

Telefon, villámhárító, villanycsengő beren-
dezéseket is elvállal. 10-3

Gyöngyvirág

Rózsa

Orgona

Nárczis

Heliotrop

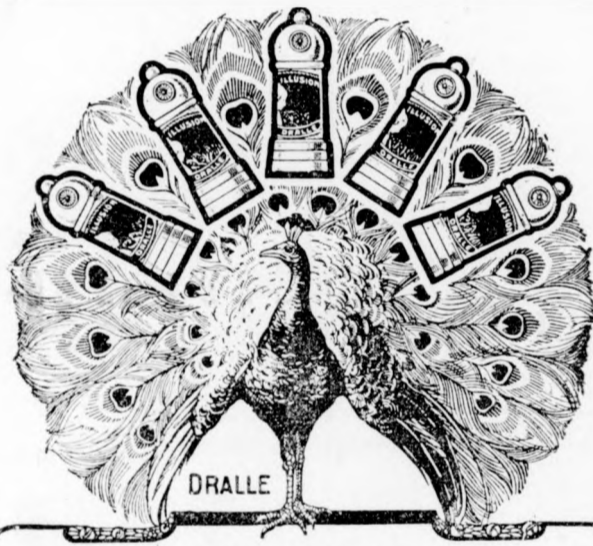
K 4.

Wistaria

K 4-50

Ibolya

K 5.

DRALLE-féle

Turin 1911.
Nagy díj!

Eredetije
s mintaképe
minden
alkohol-
mentes illat-
szernek.

ILLUSIO a világítótoronyban.

27 **Virágcseppek** alkohol nélkül! Egy parányi csepp 3-1
elégleges! Mesés virágillat, utólérhetlenül természetű.
Mindenütt kapható. Dralle György, Bodenbach a. E. Óvakodjunk az utánzatoktól.

Kovács Gyula

műbutorgyáros Debreczen,
butorcsarnokát Hunyadi-
utca 17. szám alól

a Csapó és Piac-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet
Részvénytársaság első
emeletére) helyezte át.

Molnár Ferenc

Zádor Lajos utóda női divattermében
Debreczen. Főter, Városháza-épület.

Alkalmi vásár december 31-ig.

A téli divat legszebb ujdonságai: gyapju-
szövetek, kosztümpozstók, selyem, bár-
söny és mindenféle diszítések, női- és
gyermek felöltők, valódi szőrmeáruk, bun-
dák kabátok, boák, karmantyuk, színházi
felöltők, csipke, selyem és szövet blousok
mérsékelt árakban. 5-3

Kitünő minőségű hegyi borokat meg-
vételre ajánl egy magánfogyasz-
tóknak, mint korcsmáros, vendéglős s bor-
kereskedőknek kicsinyben és nagyban

GYEBNÁR ANTAL okl. szőlész,

Nagylócz (Nógrádmegye). Érdeklődőknek
díjmentes felvilágosítás. Ugyancsak nagy-
mennyiségű 1 éves gyökeres hazai és ame-
rikai **szőlővessző** is kerül eladásra.

Rumot és likőröket

ha pompás minőségben és olcsón **otthon**
akar készíteni, kérjen ingyen utasítást és
árjegyzéket kivonatainkról. Finom teát is kül-
dünk bárhová. Czim:

Sirius Laboratorium Balassagyarmat.

Villanyvilágítási berendezéseket, villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és villanycsengő bevezetéseket elvállal ol-
csón és teljes jótállás mellett

Herskovits Gyula elektro-
technikai vállalata **Nyiregyháza,**

26 **Széchenyi-tér.**

Mérnöki látogatás és költségvetés díjmentes. Csillárok és égőtestek raktáron.

Tahy utóda, Fehértói Béla

temetkezési intézete

Nyiregyháza, Vay Ádám-utca 5. Marsalkó-féle házában.

Telefonszám 247.

Telefonszám 247.

Ezúton hozom a n. é. közönség tudomására, hogy új helyiségemben raktáramat tetemesen megnagyobbítottam; bármily rendű és rangu temetést, hullaszállítást kegyeletteljes pontossággal, jutányos árban végzek.

Elvem a tisztességes verseny!!

Saját készítésű sirkoszorúk, műpálmák, szobadiszcokrok stb. stb. kaphatók.

Olcsó árak!

12

Minden gazda

saját jól felfogott érdeke, hogy mielőtt gazdasági gépszükségletét beszerezné, forduljon teljes bizalommal hozzám és lehetőleg tekintse meg szigorúan a mi gazdasági viszonyainkhoz általam rekonstruált — és legjobban bevált — bel- és külföldi különlegességi gépeimet, amelyekért utóbb a szatmári jubiláris kiállításon is aranyéremmel lettem kitüntetve. Az egyedáruságom alá tartozó gépkülönlegességeim Nyiregyházán, Széchenyi-tér 3. számú házamból épült, dúsan felszerelt gépraktárimban állandóan nagy készletben találhatók.

Lichtmann Vilmos

13 gépnagykereskedő, gépspecialista.

Ráckevei Eötvös Lajos

== kertészete **Tarcal** (Zemplén m.) ==

Elvállaja gyümölcskertek, házikertek, díszkertek tervezését és beültetését, az első évben megnem eredt fákat ingyen pótolja. A legolcsóbb árak mellett szállít mindenféle gyümölcs- és díszfákat, dísznövényeket, szőlővesszőt, kerti magvakat, kertieszközöket. Ha valamire szüksége van, saját érdekében feltétlenül kérjen ajánlatot fenti cégtől.

10

KASZÁS GYÖRGY

épület- és díszműbádogos

NYIREGYHÁZA.

Debreceni-utca 7. sz.

Egyedül versenyképes!

Megnagyobbított és új gépekkel teljesen felszerelt műhelyében készít minden a bádogos szakba vágó munkát. Épület és toronyfedések. Specialista iskolai ivóvizek tartályokban. Raktáron fűrdőkádak, konyhaedények.

Olcsó ár! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megbízásokat azonnal elintézi.

25

ARCKÉPEKET

festményeket, krétarajzokat, fényképnagyításokat bármely kis fénykép után szavatossággal készítek. Sikertelen képért utat csinállok vagy a pénzt visszaadom.

ÜGYNÖKÖK

minden kisebb helységben is egyedüli képviselőként fix fizetésszál és magas jutalékkal felvétetnek. Valasz-bélyeg melléklendő. Arjegyzék ingyen.

34 **ZSOLNAI JÁNOS,** 8-1
arcképfestészeti műintézete **Békés-Csaba.**

Kizárólag női cipők

különlegességi raktára.

Marschall Budapest,

Bécsi-utca 2. Fővárosi színházak
10 szállítója. Arjegyzék ingyen!

NIGRIN

(Fernelendt)

alegjobb cipőkrém

Mindenütt kapható!

A bécsi vadászati kiállításon
arany éremmel kitüntetve

15

Szőlőtelepítők

becses figyelmüket felhívom saját érdekemben, hogy terjedelmes telepemen a legjobb érmelléki bor és csemege, legkiválóbb fajai szőlőoltványok, amerikai és európai sima és gyökeres, a világhírű gyökeres és sima **Delaivare** vesszők a legolcsóbb árban, a legdusabb választékban szavatossággal mellett, fajtisztán bocsátatnak eladásra, őszre és tavaszra való szükségletüket még most előjegyezni sziveskedjenek, mindezekről képesárjegyzéket, a mely sok hasznos tudnivalókat tartalmaz, ingyen és bérmentve küldöm meg. Cimem:

Kágyi Szabó István Bihardioszeg

érmelléki szőlőbirtokos és oltványteleptulajdonos.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-utca 10. sz.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint, állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, citrom, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló és vendégszoba berendezéseket, ugyancsak egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható de raktáron levő különféle butorokat is utólérhetetlen olcsó árban árusítok.

Tisztelettel

Glück Jenő

Üzletem szombat és izr. ünnepnapokon zárva.

16 Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.